

ŠTĚPÁNOVinky

oficiální zpravodaj obce Štěpánov nad Svratkou

www.stepanovnadsvratkou.cz

ročník IX. - č. 2 - červen 2012

zdarma

Základní škola - pohled ze Stavské

ÚVODNÍK

Léto zbožňuji už proto, že mám toto roční období spojené s příjemnou záležitostí – koupáním, ne však v bazénu, jako dnešní generace, ale v sudu a plechové vaně pamatující moji prababičku. Radost mi udělala i stříkající hadice a nepohrdla jsem koupelí ani v ledové řece Svratce – tam na Špačáku ve hlubině.

Léto mám spojené s blaženými dvěma měsíci prázdnin, s jahodami, malinami, houbami, zlatým obilím, křehkými květy vlčích máků, které přestože nijak nevoní, předčí krásou i vznešené orchideje a růže.

K létu pro mnoho z nás neodmyslitelně patří i nějaká dobrá kniha. Ta, která rozptýlí, potěší, u které se pobavíme, možná si i zapláčeme, prostě knížka „dovolenková“. A letos, ještě než vůbec začala ta správná prázdninová pohoda, dostala se mi do ruky.

Není to kniha v pravém slova smyslu. Je to almanach, někdo může říci i ročenka, vydaná

u příležitosti 50. výročí otevření nové budovy základní školy. Jedním dechem ho přečetla celá moje rodina, diskutovalo se nad fotografiemi, nostalgicky vzpomínalo na překrásná a bezstarostná léta dětství a pubertálních výstřelků, na ty, kteří se, bohužel, těchto dnů nedočkali, na ty, kteří se ztratili někde ve světě, na ty, kteří byli třeba někdy našimi kamarády a už nejsou, na učitele, kteří nás „poznávali“. Autorka, ač není štěpánovská rodačka, v ní čtivou formou mapuje historii školství v naší vesnici až po současnost. Dílko takového typu prostě pohladí na duši, je to úžasné čtení a určitě stojí za to vlastnit ho doma a dát mu čestné místo v naší knihovně.

A tak to letošní léto nalaďte na slunečnou strunu, užívejte si ho u vody, na cestách, v zahradě nebo doma u nějakého hezkého „čtiva“, vychutnávejte tu příjemnou atmosféru s vánkem ve vlasech...

-MCH-

SLOVO STAROSTKY

Milí spoluobčané!

Období od minulého vydání Štěpánovinek bylo naplněno mnoha událostmi v naší obci. Ráda bych se ve svém dnešním slově vyjádřila ke třem hlavním tématům – lesní cesty, kompostárna, škola. Projekt, který měl být financován ze zdrojů Státního zemědělského intervenčního fondu na obnovu a rekonstrukci lesních cest se nepodařilo uskutečnit. Přestože nechybělo odhodlání k realizaci tohoto projektu,

který byl schválen již v roce 2009, po proběhnutém výběrovém řízení, vůbec nedošlo ze strany firmy Kavyl s.r.o. k zahájení stavby. Firma převzala staveniště v prosinci 2011, ale pravděpodobně až poté začala terén pro výstavbu a technickou dokumentaci podrobně zkoumat. V závěru dubna, kdy měla stavbu dokončit, přijeli zástupci firmy, že je stavba dle zpracované technické dokumentace neuskutečnitelná. Hrozilo by totiž buď navýšení rozpočtu díky vícepracem, které by bylo nutno provést, aby alespoň v době udržitelnosti projektu /5 let od ukončení prací/ zrekonstruovaná lesní cesta existovala. To by mělo ale katastrofální dopad na obecní rozpočet, protože původně musela obec vložit do projektu 25% finančních prostředků z celkových 4, 900 mil. Kč a i tato částka by byla nezdravou zátěží pro obecní finance do dalších let. Naopak kdyby firma udržela práce přesně podle stavební dokumentace, hrozilo by nebezpečí, že by v době udržitelnosti došlo k destrukci cest a v tom případě by obec musela dotaci vracet, což by bylo naprosto nemyšlitelné. Rada obce tedy po poradě s právním zástupcem požaduje po firmě Kavyl s.r.o. finanční vyrovnání, abychom dostali zpět veškeré prostředky, které byly do tohoto projektu vloženy /cca 1, 600 mil. Kč/ a dále smluvní pokutu za nedodržení smlouvy o dílo. Doufám, že v září vám budu moci tlumočit již závěrečné informace o této záležitosti. Navíc chci připomenout, že v současné době SZIF poskytuje dotace na rekonstrukce lesních cest ve výši 100%. Proto pokud se nám podaří záležitost uzavřít bez finančních škod, budeme si moci gratulovat.

Další projekt na pořízení technologie pro komunitní kompostárnu je ve stádiu rozhodování o poskytnutí dotace, všechny potřebné dokumenty byly zaslány na Státní fond životního prostředí. Ten zváží, zda výběrové řízení a další dokumenty byly řádně doloženy, a rozhodne, zda naši obci finance zašle. Čekací doba se pohybuje kolem 1,5 měsíce, pak pokud bude vše v pořádku, bude nám moci vítězná firma STROM PRAHA a.s. dodat techniku pro kompostování. Doba je však natolik nejistá, že nevím, zda a kdy budou prostředky obci přiděleny. Protože hrozí, že SFŽP nemusí prostředky uvolnit, zvolili jsme cestu jistoty a musíme čekat, až budeme mít platbu přidělenou na účet, pak z celkové částky 1 600 tis. Kč obec zaplatí jen 10%, zbylých 90% činí dotace. Připravujeme plochu pro kompostování na bývalé skládce u silnice č. 19 a o rozjezdu skládky bioodpadu budeme průběžně informovat v místním rozhlasu, na kabelové televizi nebo na webových stránkách obce.

Posledním žhavým tématem jsou události ve škole. V sobotu 16.6.2012 zažila celá obec oslavy 50. výročí otevření nové školní budovy, které podpořil finanční částkou, kromě řady sponzorů, také Kraj Vysočina. Oslavy zahájilo setkání s občany a bývalých zaměstnanců školy, kteří se sjeli z blízka i z dále. Paní místostarostce Míle Chalupníkové a Janě Polákové děkuji, že se ujal prvních hostů, kteří přicestovali na oslavy brzy ráno. Společný oběd a posezení si všichni s radostí užili a je nám všem pořadatelům potěšením slyšet slova díky a uznání za možnost být alespoň na chvíli spolu a zavzpomínat na časy, které jsme ve štěpánovské škole zažili. Poděkování patří L. Císařové, Z. Remenové, M. Mertové, A. Polákové, B. Kunčíkové a Pavlům Mertovým, kteří při organizaci celého dne dobrovolně pomáhali. V rámci slavnostního dne proběhlo ve 13 hodin v obřadní síni na Obecním úřadě ve Štěpánově vyhodnocení literární a výtvarné soutěže „Škola snů“, její výsledky najdete v tomto čísle Štěpánovinek. Den oslav pokračoval akademií žáků naší školy, jejíž program nadchl všechny přítomné. Přestože hrozilo, že výpadek elektrického proudu prezentaci programu zcela zhatí, podařilo se pomocí obecní elektrocentrály urychleně zajistit tolik potřebné ozvučení sálu. Velké ocenění za své vystoupení sklidili žáci i od oficiálních hostů oslav – pana poslance Evropského parlamentu Ivo Strejčka a pana starosty města Bystřice nad Pernštejnem

nem Karla Pačisky. Velký dík patří zejména všem pedagogům školy, kteří připravili žáky pro toto náročné dvouhodinové vystoupení a samozřejmě děkují všem vystupujícím, připravili nám všem nádherný kulturní zážitek. V 16 hodin se otevřely dveře pro všechny zájemce, kteří chtěli navštívit moderně zrekonstruovanou budovu štěpánovské školy. I tam se všude ozývala slova uznání nejen za to, jak škola v současnosti vypadá, ale poděkování sklízela zejména paní ředitelka Mgr. Jana Romanová za úžasný almanach, který k tomuto výročí sestavila. Jak sama říká, je to dílo na rozloučenou, protože se rozhodla ke konci července ze Štěpánova odejít a dále působit jako ředitelka ZŠ a MŠ v Rožné. Využívám i této příležitosti, abych paní ředitelce za její práci upřímně poděkovala, byla nám ve škole oporou a hnacím motorem, protože je svým založením velký dřič. Na tom, jak škola dnes vypadá, má obrovskou zásluhu. Za vše proto ještě jednou děkují a přeji hodně podobných úspěchů v novém působišti.

Nejen všem žákům a učitelům, ale i všem spoluobčanům přeji příjemně prožít prázdninových dnů se vším, co k létu patří!

Výpis ze zasedání ZO Štěpánov nad Svratkou 11.6.2012

Zasedání zahájila a vedla starostka obce. Přítomno bylo 13 zastupitelů, omluveni byli Ing. M. Juřiková, P. Špaček

Hosté: Mgr. Jana Romanová, ředitelka ZŠ a MŠ Štěpánov nad Svratkou

Starostka obce přivítala paní ředitelku Romanovou na zasedání zastupitelstva obce a udělila jí slovo. Paní ředitelka poděkovala zastupitelům za jejich důvěru a dlouhodobou spolupráci s vedením obce, následně zastupitele informovala o svém rozhodnutí odejít z místa ředitele školy k 31.7.2012. Jako důvod svého odchodu uvedla získání místa ředitele v konkurzním řízení v Rožné, kde trvale žije. Starostka obce jí poděkovala za její úspěšné osmileté období v čele štěpánovské školy a popřála paní ředitelce hodně úspěchů v novém působišti.

Po úvodní volbě návrhové komise, zapisovatelů a ověřovatelů zápisu přednesla starostka obce **plnění usnesení z minulého zasedání ZO:**

starostka obce objednala u TS města a.s. zkušební provoz sběru odpadu na sběrném dvoře v Bystřici n. Pernštejnem – zavedeno, zkušební provoz bude vyhodnocen na zářijovém zasedání; starostka obce jednala s panem Živným a zástupci Železáren o vybudování podstavce pro sochu – jednání pokračuje zejména o vhodném umístění, nyní navrhovaný pozemek mezi hřbitovem a slévárnou je předmětem jednání o převodu z vlastnictví ÚZSVM do vlastnictví obce, spolupráce Železáren na podstavci je možná, obci bylo navrženo nakoupit pro zbudování podstavce materiál; starostka obce zajistila

opravu kontejneru pro Vrtěžír – ve spolupráci s M. Opatřilem byla oprava provedena panem R. Hlaváčkem, nátěr zvládli zaměstnanci obce, kontejner bude od 15.6. umístěn opět na Vrtěžíři pro ukládání směsného odpadu; D. Murčo-starosta SDH – přednesl Provozní řád k pronajímání koupaliště soukromým osobám, s tímto řádem se mohou zájemci seznámit na OÚ

Dále starostka informovala o činnosti rady obce: zakoupení a instalace dopravního zrcadla v Olešničce u Bubeníků – celkové náklady 4 000 Kč; žádost o převedení pozemků do majetku obce z ÚZSVM v úseku od mapy po železárenský most; zvažování záměru zbudovat místo zastávky na městečku obcerstvoucí stánek; žádost o dotaci na ochranu obecního majetku – renovace zařízení na OÚ a v hasičské zbrojnici, nově zabezpečit sklady a garáže „U slepičky“; zajištění putovní výstavy fotografií z projektu Bystřická zrcadlení ve Štěpánově – předběžný termín konání v září 2012; umístění odkazu portálu zadavatele veřejných zakázek na webových stránkách obce; výsledky auditu hospodaření obce za rok 2011, který proběhl 16.5.2012 na OÚ, byly zcela bez výhrad; harmonogram prací na ZS při opravě sociálního zařízení během dovolené MUDr. Bartošíka v červenci 2012; řešení problémů při čištění náhonu u mlýna; schvalování rozpočtového opatření č.3; vyjádření ke stavbě limnigrafické stanice na Hodonínce u splavu nad lávkou, která je stavbou Povodí a bude zřízena v rámci protipovodňových opatření; žádost ZŠ o povolení rozšíření rejstříku vzdělávání o obor ZŠ speciální;

příkaz k provedení veřejnosprávní kontroly Závěrečného účtu Obce Štěpánov nad Svratkou za rok 2011; návrh řešení opravy mostu u Vrbků

Rozpočtová opatření č. 3,4/2012 schválilo ZO jednomyslně

Návrh Závěrečného účtu Obce Štěpánov n. Svr. za rok 2011 – Ing. Dufek seznámil zastupitele s jeho zněním, které měli již dříve k dispozici, ZÚ byl jednomyslně schválen

Konkurzní řízení na ředitele PO dle zákona č. 472/2011 Sb. do pracovního poměru na dobu určitou 6 let – vzhledem k rozhodnutí paní ředitelky Romanové odejít z místa ředitele ZŠ a MŠ je nutné zahájit přípravy konkurzu na ředitele školy; paní Romanové končí pracovní poměr k 31.7.2012, vedením ZŠ bude pověřena zástupkyně ředitele školy Mgr. Dáša Kameníková, starostka obce zahájí přípravu konkurzního řízení neodkladně

Projekt SZIF – Obnova lesních cest – ukončení – projekt byl na návrh firmy Kavyl, která zakázku vysoutěžila, ukončen; vzhledem k finanční škodě, kterou obec tímto jednáním utrpěla, bylo zahájeno jednání přes právního zástupce, který škodu vyčíslil a zaslal oznamovací dopis právnímu zástupci firmy Kavyl. Jednáme o mimosoudním finančním vyrovnání, které by pokrylo výlohy obce s tímto projektem souvisejícími a smluvní pokutu. Projekt byl na SZIF ohlášen jako neuskutečněný a jeho administrace byla ukončena.

Projekt Nákup technologie pro komunitní kompostárnu – momentálně jsme ve stádiu dokladování výsledku VŘ na SFŽP, který by měl v časovém horizontu 1,5 měsíce zaslat obci rozhodnutí o proplacení dotace, poté bude vyzván dodavatel – vítěz VŘ k dodávce technologie; připravujeme plochu pro kompostování na bývalé skládce, jejíž část jsme dostali k dispozici za smluvené nájemné; vzhledem k současným okolnostem ve vyplacení dotací z evropských fondů se těžko odhaduje datum zahájení provozu.

Projednávání Lesního hospodářského plánu na období 2012-2021 se zástupci KÚ Vysočina – projednávání plánu s KÚ proběhlo 29.5.2012 a byl hodnocen připravovaný desetiletý plán, který pro naši obec vypracoval

LHProjekt a.s. Brno – obec hospodaří na cca 118 ha lesa, velké zastoupení 80ti – 90ti letého lesa, na příští dekád je doporučeno k těžbě 10 000 m³ dřeva; pro srovnání v minulém desetiletí bylo vykáčeno cca 7 500 m³; není samozřejmě povinností vlastníka dřevo v tomto objemu vykácet; přestože je to pro obec jeden z důležitých finančních zdrojů pro rozpočet obce, je potřeba v lesích hospodařit s co nejlepším ekonomickým efektem

Žádost Lesů ČR, s.p. o odkoupení pozemků v k.ú. Vrtěžír 355/5,355/14,355/15 o celkové výměře 8 612 m² – záměr č. 5/2012 – při jednání se zástupci LČR o ceně pozemku pod potokem a v místech nově postavených retenčních nádrží, byla jimi navržena cena odkupní ve výši 5 Kč za m², s touto cenou zastupitelé nesouhlasili a doporučili odkup za cenu pozemků v místě a čase obvyklou tj. 10 Kč za m²

Žádost Lesů ČR, s.p. o odkoupení pozemků v korytě Hodonínky – v podobném duchu jednalo zastupitelstvo o ceně za tyto pozemky a navrhuje pro odkup stejnou cenu jako v případě Vrtěžířského potoka

Žádost KÚ Kraje Vysočina o darování pozemků par.č. 10/2,9/4,9/5,108/7 a 110/2 v k.ú. Borovec o celkové výměře 476 m² z důvodu zastavení pozemků silnicí II/387, která je ve vlastnictví Kraje Vysočina – záměr č. 2/2012 – ZO schválilo darování pozemků v silnici v k.ú. Borovec Kraji Vysočina

Žádost o odkoupení části obecní cesty p.č. 108/5 k.ú. Borovec o výměře 1678 m² – J.Němček – záměr č. 4/2012 – ZO schválilo odprodeji části parcely 108/5 v k.ú. Borovec, cena 10 Kč za m², 12 pro, 1 se zdržel

Žádost o odkoupení pozemku v k.ú. Štěpánov n. S. parc.č. 48/2 o výměře 12 m² – E.Valenčíková – záměr č. 3/2012 – ZO schválilo odkoupení nádvoří – cena 35,-Kč za m², 13 pro

Žádost o prodloužení nájemní smlouvy na pronájem obecních bytů – paní Bučková, paní Štaudová – ZO schválilo prodloužení nájemních smluv do 30.6.2013

Žádosti FK Železáren Štěpánov o finanční příspěvky

Žádost o příspěvek na Memorál Jana Havelky – ZO schválilo příspěvek ve výši 1000Kč

Žádost o příspěvek na dokončení rekonstrukce stávajících kabin ZO schválilo příspěvek ve výši 100 000 Kč na dostavbu kabin

Žádost o příspěvek na údržbu hřišť a činnost FK – ZO schválilo příspěvek ve výši 25 000 Kč. Na příštím zasedání ZO obce bude projednáno, zda a v jaké výši bude tento příspěvek navýšen, protože byl změněn zákonem systém financování sportu a obec dostává do svého rozpočtu finance, které dříve plynuly klubům přes ČSTV. Do září budeme vědět výši a častost vyplácení ze státního rozpočtu, proto o dalším příspěvku rozhodneme na zářijovém zasedání.

Žádost o vyjádření a udělení souhlasu k napojení vodovodní a kanál. přípojky – Lenka Kubíková parc.č.230/15 k.ú. Olešnice – ZO souhlasí s napojením nemovitosti na vodovodní a kanalizační řád obce

Žádost o vyjádření a udělení souhlasu k napojení na kanalizaci – paní Balážová – ZO souhlasí s napojením novostavby paní Balážové formou individuální přípojky na kanalizační řád obce

Žádost o finanční příspěvek na činnost - národopisný sou-

bor Borovénka při ZŠ Štěpánov – ZO odsouhlasilo příspěvek na činnost souboru ve výši 4 000 Kč

Žádost o sponzorský dar – Dětské středisko Březejc, ÚSP pro TMP Kociánka Brno – ZO odsouhlasilo příspěvek na oslavy DS Březejc ve výši 5 000 Kč

Cenová nabídka na ošetření lip u hřbitova – ZO odsouhlasilo cenovou nabídku na ošetření a zdravotní řez lip za márnici u kontejneru, dále bude odkácena lípa pod márnici /mimo vegetační období/ a na jejím místě bude vysazen vhodnější druh stromu, který bude vzrůstem tomuto místu přiměřenější, zakázku v celkové výši 11 700 Kč provede odborník pan Pěta

Nabídka na uspořádání koncertu vážné hudby u příležitosti 120. výročí narození štěpánovského rodáka, hudebního pedagoga Bohumíra Halouzky – možná realizace koncertu byla uložena předsedovi kulturní komise Ing. Hynku Jurmanovi

Na závěr starostka vyzvala zastupitele obce, aby si do příštího zasedání ZO v září připravili své podněty pro strategický rozvoj obce ve výhledu let 2014 - 2016

Šárka Kunčíková
starostka obce

A bylo jaro...

...Všude, převšude všechno vonělo a kvetlo a svatojánská broučci se probouzeli ze svého spánku. *Jan Karafiát, Broučci*

No, to letošní jaro vůbec takhle nevypadalo. Počasí se střídalo jako na houpačce. Konec letošního března nás poškádli několika teplými dny, v dubnu se zase vrátila paní Zima a ta nebyla skoupá ani na sněhové přehánky. Do poslední chvíle nikdo netušil, jakými vrtochy nás počasí překvapí. V polovině dubna jsme se opalovali, někteří odvážlivci ozkoušeli i první koupání, poté opět ledová sprška teplot pod bodem mrazu, která zničila naše zahrádky. Sucho trvající téměř celý květen a k tomu kolem „ledových“ mužů opět teploty lehce pod bodem mrazu. Kdo chtěl zachránit na zahrádce své výpěstky, tak běhal a zakrýval, uteploval. Medard donesl konečně déšť, ale prý je ho už zase moc...tak si vyberte, pořád se nám něco nezdá.

A jak to popisuje stará kronika v památném roce 1929?

Od poloviny března týden mrzlo až na - 10°C. Pak teprve nastaly pěkně teplejší dny. Než v dubnu se zase ještě vrátila zima, až na - 8°C a denní sněhové přehánky až do plovic, konec zase teplo. Květen o ledových mužíkách – opožděných – se ochladil na + 4°C (20.tého), potom se však rozehrál. Ve 20 srážkových dnech vydal 91 mm vody (7.ho 27 mm). Červen: 1. třetina deštivá, 3. chladná a deštivá = slabé spršky. Červenec: 1. a 4. týden silné deště takřka denně – 1/7 29 mm, 25/7 31 mm. 4/7 samý večer orkán, který u hřbitova vyvrátil starou jablon a statnou lípu a po lesích zvyvracel a polámal množství stromů. Také krupobití, zde jen asi 2 minuty, k Nedvědicí a dále hodně uškodilo. Na začátku a ve 2. polovině parna. Srpen horký.

Tak tedy – máme se na co těšit! Bude to letos také jako v roce 1929? Je to hodně velká shoda s rokem 1929, co říkáte?

-MCH-

Partyzánská odysea konečně vyšla

Kniha s dlouhým názvem „Partyzánská odysea a osud Věry Pilařové“ je konečně na světě! Přináší skoro neuvěřitelná fakta o partyzánském odboji, o zradě komisaře Tůmy, o likvidaci štábu u Leškovic i o záhadném úmrtí Věry Pilařové v roce 1952.

V předmluvě napsal náš přední historik PhDr. Jan B. Uhlíř, Ph.D i toto: „Předkládaná publikace stojí rozhodně za pozornost, byť její obsah není jakkoli optimistický či povzbudivý. Autoři, kteří nejsou profesionálními historiky, odvedli obdivuhodný kus práce. Zbývá jen dodat, že kniha je zpracována především na základě studia primárních archivních pramenů a že každý, kdo by chtěl následně interpretovat dané téma, by ji neměl pominout.“

Knihu napsali tři autoři z Vysočiny: Milan Kubín, jenž sice žije v Praze, ale pochází ze Žďáru nad Sázavou, Hynek Jurman ze Štěpánova nad Svratkou a Pavel Vomela z Krucemburku. Některé kapitoly jsme už ve Vysočině tiskli před loňskými Vánocemi a ke knize se ještě vrátíme rozhovorem s autory.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narozené děti

Nela Drlová, Jaromír Nedoma, Gabriela Vávrová

Jubilanti - červen, červenec, srpen 2012

Buček Zdeněk, Hašková Jaroslava, Vrtěna Miroslav, Havlíček Jan, Ondráčková Jaroslava, Brázda Ondřej, Špačková Miluška, Pekař Jiří, Valachová Miloslava, Brázda Stanislav, Ostrá Anna, Mokřý Josef, Jurková Bohumila, Jakubec Břetislav, Brázda Josef, Čuprová Růžena

BLAHOPŘEJEME!

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ - 20. 4. 2012

Zdeněk Havelka, Barbora Víchová, Michal Kubík

ŠTĚPÁNOVŠTÍ RODÁCI A OSOBNOSTI

2. Maria Alfonsa Špačková

(23. 6. 1886 Štěpánov – 10. 4. 1961 Brno).

V letech 1904 – 1908 vystudovala prestižní brněnskou školu Vesnu a v roce 1910 byla ustavena učitelkou brněnských mateřských škol. Studovala také jazyky a hudbu. Neprováděla se a plně se věnovala svému povolání, cestování a literární tvorbě.

Dovedla vykreslit typy venkovanů, ve svých pracích se někdy vracela do rodného kraje, ale její díla negativně poznamenal idealismus a mysticismus. Psala lidové romány a povídky, často z dětského prostředí.

Tiskem vyšly nejdříve 4 povídky o víře, lásce a naději pod názvem **Světla** (1916). Následovaly sbírky povídek pro děti **Vánoce** (1923) a **Na besedě** (1924) a poté román **Selská princezna** (1926). O rok později jsou datovány tři útlé sbírky povídek z 1. světové války **Pláč a smích** (1927). Eucharistické povídky **Chudobky** vyšly v roce 1931.

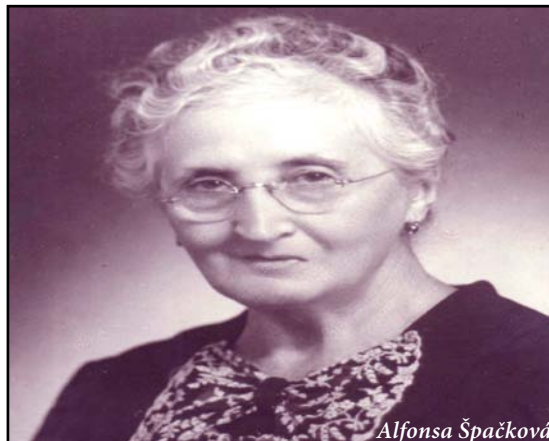
Spousta děl M. A. Špačkové vyšla časopisecky, např. romány **Přívál** (1922) a **Knězova matka** v časopise *Moravská žena*. Stovky nábožensky zaměřených povídek tiskly časopisy *Den*, *Křesťanská žena*, *Hlasy Svatohostýnské*, *Moravská žena* a *Česká žena*. Nejhodnotnější z nich byly povídky o páteru Františkovi.

Autorka procestovala hezký kousek světa. Při svých poutích do Lurd (1922, 1924) poznala mnohá místa ve Francii, Švýcarsku, Itálii, Rakousku i Španělsku a v roce 1928 se vypravila přes Vídeň, Benátky, Neapol, Alexandrii do Palestiny (Jeruzalém, Hebron, Betlém, Tell-Aviv, Nazaret ad.) a dále přes Damašek a Bejrut do Řecka, Cařihradu a Říma, kde ji čekala audience u papeže. Později ještě poznala Jugoslávii (1932 a 1936), především ostrov Krk. Psala i cestopisy, např. *Jadran otiskla Křesťanská žena*, cestopis o Svaté zemi „*Za láskou*“ zůstal v rukopise.

V rukopise se zachovala i divadelní hra *Víra a láska* a mnoho povídek, např. *Osudy lásky*, *Vánoční melodie*, *Ve službě*, *Královna andělů*, *Na Hostýnku*, *Domněnky válečné* ad. Drobnější motivy ze Štěpánova lze najít v tvorbě M. A. Špačkové poměrně často. V knize *Na besedě /1924/* je i povídka *Hloupý Honza*, jehož hrdinou je lidová figurka Honza z Kobylnic. V příběhu mimo jiné klečí před železným křížkem u fary a líbá Kristovy rány. V povídce *Zmařené touhy* pase kluk na Hradisku a sní o tom, že se stane malířem. Realita je však strážlivější, otec ho dá do železáren. V roce 1927 vydala Maria Alfonsa tři díly povídek z 1. světové války pod názvem *Pláč i smích*. Ve Štěpánově (Hodůnka, Hradisko) se odehrává povídka *Starý pastýř* z 2. dílu. Velice pěkný je příběh psa pod názvem *Jucháček* (rukopis), jenž popisuje roztomilé příhody psa ve Štěpánově a později i v Brně, kde němečtí psi hrozili Jucháčkově vystěhováním na Sibiř ap. Jsou tu popsány i boje u Brna a osvobození.

Svůj životopis do roku 1937 zaznamenala autorka ve strojopise pod názvem **Moje cesta**. V roce 1937 zažila zjevení, stala se vizionářkou a od té doby žila pod vlivem mysticismu. Její díla by však dnes jen stěží hledala čtenáře. Pochována byla ve Štěpánově, náhrobek rodiny Špačkovy byl odstraněn asi před 20 lety. Marie na něm měla uvedeno datum úmrtí o jeden rok chybně.

Hynek Jurman

Alfonsa Špačková

Historie včelařského spolku ve Štěpánově

Včelařský spolek ve Štěpánově byl založen v prosinci roku 1931. Ustavující schůze se konala u Kociánů dne 6. prosince odpoledne. Proběhla na základě povolení brněnského Ústředí včelařských spolků pro Moravu ze dne 28. listopadu téhož roku. O ustavující schůzi se zachoval zápis v Protokolní knize „*Včelařského spolku pro Štěpánov a okolí*“, kde je rovněž zaznamenáno úvodní slovo prvního předsedy spolku: „*Vážení přátelé, včelaři! Co ještě před půl rokem považovali jsme za věc nemožnou, stalo se skutkem. Založili jsme náš vlastní spolek včelařský. A dnes jsme tu, abychom si ten spolek, když již je povolen, také vnitřně uspořádali a k našemu prospěchu i jiných ho vedli a dobře zavedený předali jednou těm mladším, kteří přijdou po nás. Spolek vznikl z touhy zvelebiti v našem okolí včelařství, usnadnit Vám práci, umožnit i neorganizovaným členství a přiděl cukru, jakož i jiné výhody, které z našeho spolkového života poplynou. Krátce, včelařství v našem krásném údolí dostoupilo již toho stupně, který si vyžádal zřízení vlastního spolku a žádá, aby bylo pozvednuto ještě na vyšší úroveň.*“

Za člena spolku se přihlásilo 34 včelařů a prvním předsedou byl zvolen Metoděj Kroupa. Činnost spolku se velmi rychle rozeběhla a již na první schůzi byl ustanoven pastevní odbor (výbor) a zároveň bylo rozhodnuto zakoupit pro spolek lis na mezistěny. Již od počátku se rovněž řešily otázky ekonomické: příspěvek pro spolek za člena byl stanoven na 5,- Kč a zároveň bylo rozhodnuto „*přistoupiti za člena Občanské záložny s 2 podíly*“.

Již v roce 1932 se rozvíjí další oblast činnosti spolku a to činnost osvětová. Byla založena spolková knihovna, jejíž základ vznikl darem přítele Štěpána Poláka, který spolku věnoval 2 knihy. Zároveň bylo započato s přednáškovou činností. Dne 28. února 1932 přednášel jednatel spolku, učitel Julius Rinchenbach, na téma „*Práce na včelíně v I. polovině roku*“. Pro zlepšení včelí pastvy bylo zakoupeno semeno „*bílé jetelinky a svazenky*“. Na osetí Chocholíku bylo objednáno 1 kg komonice. Pastevní odbor dále vysadil 5 jerlínů ve Štěpánově a dva ve Vrtěžíně. Na konci roku 1932 měl spolek stále 34 činných členů, kteří chovali 145 včelstev. Ve spolkové knihovně bylo 5 svazků a spolek již vlastnil „*americký lis na mezistěny*“ rozměrů 24 x 39 cm, který „*opatroval předseda*“. Jednatel spolku, př. Rinchenbach se v témže roce stal učitelem včelařství po absolvování pětidenního kurzu v Židlochovicích. Pro osvětu mimo členy spolku bylo objednáno 100 letáků o „*pěstění rostlin jetelotrných pro rolníky*“.

Rozvoj spolku a jeho činnost nadále úspěšně pokračovala. V roce 1934 měl spolek 46 členů, kteří chovali 292 včelstev. Je inspirující, jak velká starost byla od počátku věnována včelí pastvě. Kromě již vpředu uvedených činů, provedl pastevní odbor v průběhu 30-tých let minulého století mj. výsadbu stromořadí podél řeky „*u krytého mostu*“, výsadbu „*150 akátů a 50 lip, jasanofavorů, krymských lip*“ a dalších dřevin i bylin jejichž názvy nám dnes již mnohdy nic neříkají – nejedná ovšem se o přesné současné botanické názvy. Ze Zemského ústředí bylo na tuto výsadbu a zvelebení včelí pastvy takřka každoročně přispíváno.

Dalším čteným a zde ještě nezmíněným tématem včelařských schůzí zakladatelů Štěpánovského spolku byl nákup cukru na krmení. Spolek dostával, podle počtu včelstev, přidělen tzv. daněproský cukr. Jeho cena se tenkrát pohybovala okolo 4,- Kč za kg. Problémem často diskutovaným na schůzích byla kvalita cukru a jeho nevhodnější druh na krmení.

V roce 1937 přistoupil spolek za člena Družstevního cukrovaru v Novém Městě nad Váhom. Celkem bylo v tomto roce upsáno 25 podílů po Kčs 500,- a 10 dílčích podílů po Kčs 20,-, z tohoto počtu bylo 5 podílů od nečlenů. Delegátem do Družstevního cukrovaru byl zvolen př. Rosí. Postupně se rozrůstá také spolková knihovna. V roce 1938 obsahuje již 23 knih, „*z toho 3 vázané*“.

V roce 1939 jsou seznamy včelařů doplňovány o data narození, „*by Ústředí mohlo jednat s pojišťovnami o pojištění členů na 1.000 K, které by pozůstalí dostali po jejich smrti.*“ V témže roce se spolek usnesl, že v roce 1940 zakoupí vařák na vosk avšak „*při objednávce výrobci sdělili, že nemohou pro nedostatek materiálu objednavce vyhověti.*“

Tento byl zakoupen až v roce 1945 za 1 898,- K.

V roce 1940 bylo ve spolku organizováno 31 včelařů, kteří zazimovali 252 včelstev, ale přes zimu a na jaře jich 66 uhynulo. "Včelaři, kteří uhynulá včelstva jinými nenahradili musili na jaře jim přidělený cukr vrátiti." Cukr byl v následujících letech ostře sledovanou komoditou a veškeré spotřeby bylo nutno pečlivě evidovat a zdůvodňovat.

O tom jak jinak zasáhla II. světová válka do činnosti spolku svědčí i zápis z r. 1941: "Dne 6. prosince t.r. bylo tomu již deset let co náš spolek byl založen, což pro mimořádné poměry nijak neoslaveno." V roce 1941 bylo nařízeno, aby všichni včelaři v obci byli organizováni v jednom spolku, ve kterém jich je většina. A protože včelaři z Vrtěžirě nechtěli opustit bystřický spolek, kam se naopak štěpánovským včelařům nechtělo, bylo dne 25.5. 1941 oznámeno Zemskému ústředí zrušení štěpánovského spolku k 1. lednu 1942 a jeho připojení k Nedvědicí. Dne 22. listopadu však přišla zpráva, že spolek bude náležet k Nedvědicí jen pro účely odvádění vosku a medu, jinak že bude trvat samostatně dál.

Období II. světové války se v činnosti spolku projevovalo zejména stále větším počtem různých oběžníků, nařízení, výnosů či přípisů. Kromě politické situace se do života včelařů promítlo i velmi tvrdé počasí. Následkem dlouhotrvající zimy 1941/42 a krátké snůšky hrozil velký úhyn včelstev, nemluvě o tom, že již tak naši předchůdci museli složitě písemně vysvětlovat nedodržení medných dodávek. Ty byly stanoveny na 50% výnosu, minimálně však 2 kg na včelstvo. Ze zápisů je zřejmé, že to stálo velké a dá se říci, že velmi diplomatické úsilí, aby včelaři dostali dostatečné množství cukru pro "přežití" tohoto roku a zároveň nebyli nikterak perzekuováni za nesplnění dodávek.

Za zmínku také stojí, že v roce 1942 se členem spolku stal slavný štěpánovský farář p. V. Pešek.

Štěpán Štarha
(pokračování příště)

Rodák z Vysočiny navržen na Cenu Jiřího Ortena

Michal Jurman (1982), známý rozhlasový reportér Radiožurnálu a mladý básník původem ze Štěpánova má na svém kontě desítky rozhlasových pořadů, her, dokumentů, featurů, reportáží a radioartových kompozic.

V roce 2007 vydal svou první sbírku *Nocivír*, ukázky jeho veršů byly v roce 2008 otištěny v literárním časopise Tvar a v Literárních listech. Sbírce Nocivír byl věnován i jeden díl pořadu *Zelené peří ČRo* (2007). Jeho verše se často objevují v regionálním tisku Vysočiny i třeba v Hostu.

Michal Jurman je autorem knihy *Zvukové umělecké experimenty v českém rozhlasovém vysílání* (2008), která se používá jako skript na brněnské JAMU. Sám vystudoval obor Rozhlasová a televizní dramaturgie a scenáristika právě na Divadelní fakultě JAMU v Brně (2001-2007).

V roce 2011 vyšla v e-Beletris jeho divadelní hra *Služebníci zezděného nebe*. Dvakrát byla jeho tvorba oceněna na literárních

soutěžích. V soutěži mladých literátů v rámci Festivalu spisovatelů Praha v roce 2000 získal 1. místo v *Soutěži s Parkerem*, v roce 2007 získal v Bystřici nad Pernštejnem 1. místo v regionální literární soutěži *Pflegrův Karasín*.

V těchto dnech vydalo nakladatelství Barbara novou sbírku Jurmanových veršů pod názvem „(V)stupnice do novoduru“.

„Jurmanova poezie, to jsou brilantní a současně hravá metaforická a metonymická spojení slov s přesným myšlenkovým obsahem. Jeho hra s jazykem, jež mistrně ovládá, vytváří nádherný prostor pro poklidnou kompozici i pro dramatické stupňování až ke kontrastu, kterému předchází přetavení i těch jednoduchých a prostých věcí do vysokého stupně abstrakce,“ hodnotí vydavatel, který za tuto sbírku navrhl Michala Jurmana na udělení prestižní Ceny Jiřího Ortena.

-HJ-

Ze soutěže „Škola mých snů“

Škola mých snů

Josef Vrbka, 14 let, Věžná 60

V naší škole tam se učí jenom samé hlouposti-zájmena a citoslovce věští jenom starosti.

Kdyby bylo školství na nás, tak bychom jim dali, méně učení, více času, nejsme na to malí.

Známe jedno přísloví, je to pravda odvěká, řídíme se dle něj všichni... Škola kazí člověka!

Postavíme vlastní školu, budeme se mít, bude skvělá, nádherná, co víc můžeme chtít?

Proč se učit nesmysly, na co nám to bude? Naučme se vařit pivo, to se pije všude.

V každé třídě postele, místo židlí budou, hnedle bude vesele skončujeme s nudou.

Na tabuli psátí budem, všechno co nás napadne, malovat a vybarvovat, nežli slunce zapadne.

Ředitele netřeba, stačí dětská rada, začínám se probouzet někde bude zrada.

Všechno se mi jenom zdálo, nic se nestalo, zase musím do staré školy, vše jak bývalo.

A zazvonil zvonec, a spánku už je konec...

K ZAMYŠLENÍ...

EKOLOGIE ?

Co jsou schopni naši spoluobčané ještě stále přírodě udělat, přestože mají zařízení veškeré možnosti ke třídění odpadu!!!!!!?

Recitační soutěž

V úterý 6. března 2012 se uskutečnilo školní kolo recitační soutěže žáků 2. stupně. Soutěžící hodnotila odborná a dětská porota. Velkou zkušenosť pro všechny zúčastněné bylo, že si vyzkoušeli přednes před větším publikem (ve školní družině) a byli tak připraveni na obvodní kolo v Bystřici nad Pernštejnem, do něhož postupují vždy dva nejlepší z kategorie.

Ve 3. kategorii (určená pro žáky 6. a 7. třídy) se na 1. místě umístila **Sabina Štyndlová** s textem *O kouzelném zrcadle* od Jiřího Žáčka, 2. místo obsadila **Zdena Ostrá** s textem *Amálie a Eulálie* od Josefa Gugenmosse, 3. místo získali **Martin Procházka** za přednes bajky *Jak se žába chtěla stát velkou* a **Eva Elznicová** za text od Aloise Mikulky *Pokažená válka*. **Lenka Nečesánková** s textem *Žirafa* od Miloše Macourka skončila na 4. místě.

Ve 4. kategorii (určená pro žáky 8. a 9. třídy) soutěžili pouze dva soutěžící – **Dominika Štarhová** a **Petr Polesný**. Dominika recitovala tak přesvědčivě, že s textem Jiřího Žáčka *Když nemá žena co na sebe zvítězila* nejen ve své kategorii, ale vyhrála i cenu dětské poroty. Petr Polesný všechny pobavil textem Jerzy Wittlina *První dopis z prázdninového tábora* a zajistil si tím 2. místo.

Do obvodního kola v Bystřici nad Pernštejnem postoupili Sabina Štyndlová, Zdena Ostrá, Eva Elznicová (jako náhradník), Dominika Štarhová a Petr Polesný. Zde v silné konkurenci soutěžících z okolních škol a gymnázia získala naše škola dvě krásná umístění – Sabina vyhrála 3. kategorii a Zdena byla 3., obě postoupily do okresní přehlídky, jež se konala 21. 3. 2012 v ZUŠ Žďár nad Sázavou. Děkuji všem recitujícím za jejich pečlivou přípravu na soutěž a skvělou reprezentaci a blahopřeji k dosaženým výsledkům.

Mgr. Eva Čepičková

Štěpánovské strašidelné putování aneb Strašidla z Cumberku

... a tak jsme strašidelně putovali štěpánovskými lesy a krajinou 20. 5. 2012. S veselými písničkami a humorem putovala Hejkalka, Ohnice, Vodnice a Větrnice za dobrodružstvím, aby nakonec zůstala v domku naoko nerudného dědy, na pomezí lidí a lesních strašidel.

Za rok působení Ochotnického spolku ve Štěpánově jsme se rozrostli o nové členy, především z řad té nejmladší generace, a proto i nově nastudovaná pohádka pro děti a dospělé, byla technicky i dramaturgicky náročnější i v svým provedení na scéně.

Ve velmi krátkém časovém úseku od zkoušek, až po premiéru, si všichni protagonisté ozkusili, že být, být jen „ochotníkem“, je ne skutečně vyčerpávající pro ně samé, ale i pro jejich rodiny. Chce to vytrvalost, nadšení, obětí volnému času a příští rok, zase na jaře, naši „štěpánovští“ zase něco uvidí.

Škola mých snů - Veronika Mokrá

MEMORIÁL JANA HAVELKY

V sobotu 23.6.2012 proběhl na hřišti fotbalového klubu turnaj přípravek – „*Memoriál Jana Havelky*“. Do turnaje se přihlásilo 6 týmů – Bystřice n. P., Nedvědice, Nová Ves, Žďár n. S., Štěpánov n. S. „A“ a Štěpánov n. S. „B“. Místostarostka obce Miloslava Chalupníková zahájila turnaj a popřála malým sportovcům hodně zdaru. Za pořádající FK Železářny Štěpánov přivítal malé fotbalisty a jejich trenéry prezident klubu Miloš Havelka a trenér Oldřich Tomášek. Na závěr předala místostarostka poháry vítězům a poděkovala dětem za reprezentaci svých oddílů a trenérům za jejich práci s mládeží.

Výsledky turnaje : 1. TJ Nová Ves, 2. SK Bystřice n.P. , 3. FK Železářny Štěpánov „A“, 4. FK Železářny „B“, 5. FC Žďas Žďár n. S. , 6. SK Nedvědice. Foto z akce na : www.fkzelezarnystepanov.cz

LITERÁRNÍ A VÝTVARNÁ SOUTĚŽ U PŘÍLEŽITOSTI 50. VÝROČÍ OTEVŘENÍ NOVÉ BUDOVY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Téma soutěže „Škola mých snů“ bylo velmi těžké na jakékoli zpracování. Co si představit? Snovou školu nebo realitu, jaká ve skutečnosti je?

Porota měla nelehkou práci zejména v její literární části, protože posoudit texty nebylo vůbec jednoduché. Kritériem byl nápad, zpracování tématu, ale i gramatická správnost projevu.

První místo získal **Josef Vrbka, 14 let, z Věžné** za svoji báseň, ve které je vtipně glosováno, jak „škola kazí člověka“.

Druhé místo patří **Anně Sadecké, 15 let, z Nedvědice**, která říká, že snem každé školy je, „aby ji studenti ve skutečnosti někdy využili, ne“?

Třetí místo se porota rozhodla udělit **Lukáši Koukolovi, 14 let, z Nedvědice** a **Romaně Lahnerové, 16 let, z Bystřice n. Pern.** Roman si myslí, že „na záchodech by neměla být žádná infekce, jinak by přišla hygienická inspekce“. Romana je ve svém snu zase mouchou, která všechny pozvala na prohlídku prestižní budovy s počítačovým a televizním studiem, minigalerií, altány pro volnou chvíli s dekovým paloučkem, a hlavně – v takové škole se neznámkuje!

Ve výtvarné části získala prvenství **Veronika Mokrá, 9 let, ze Štěpánova n. Svr.**, její obrázek, zrovna jako básničku vítěze literární části, otiskujeme v tomto vydání Štěpánovinek.

Při předávání cen 16. 6. 2012 v Obřadní síni Obecního úřadu ve Štěpánově n. Svr. panovala spontánní a srdečná atmosféra, která doplnila celý slavnostní program oslav výročí založení naší školy.

-MCH-

PŘIPRAVUJEME

Na září připravujeme pěvecký recitál Jitky Benové a ostatních žáků sólového zpěvu. Termín bude upřesněn!

Z MINULOSTI ŠTĚPÁNOVA

Hynek Jurman

(pokračování z minulého čísla)

Vedle pozůstatků vlastní těžby se zde našly i stopy soudobého hornického osídlení a zpracování vytěžených rud přímo na místě. Dvě větší průzkumné akce z let 1957 až 1963 a 1986 až 1990 zde už stříbrné zrudnění nenašly. Stříbro bylo zřejmě zcela vytěženo. Dnes v lese v prostoru Havírný najdete typické, 3 až 4 m hluboké a až 10 m široké jámy s mohutnými obvaly, které tvoří až 700 m dlouhý a přes 300 m široký pás. Dále zde byly objeveny minimálně dvě tavící pece a stopy po zahloubených příbytcích. Kromě četných amatérských hledačů zde provedl v letech 2002 a 2003 systematický povrchový průzkum Archeologický ústav AV ČR Brno za pomoci detektoru kovů.

Bylo zde nalezeno několik set úlomků keramiky, mnohé s dekorem. Šlo především o hrnce, dále o džbány, poháry, hrnky, poklice. Jejich datování spadá do 3. čtvrtiny 13. st. (srovnatelné se našly v našem okolí na Aueršperku a na Hradisku u Rožné) a některé do 4. čtvrtiny 13. st. (srovnatelné Hradisko ve Štěpánově i Hradisko u Rožné).

Důležitým nálezem z Havírný jsou i strusky. Vznikly jednak po zpracování stříbrných rud a také po práci s železem. Předpokládá se, že hornické práce tu byly zahájeny kolem poloviny 13. století, intenzivní celoroční osídlení zde trvalo po desítky let a doprovázelo výrobní činnost po celou 2. polovinu 13. století a také na počátku 14. století. Poté osídlení zaniklo, což dosvědčuje nápadný úbytek keramiky ze 14. století. Tehdy asi nastal úpadek celé těžby a sídlo zaniklo. Strusky svědčí o zpracování rud přímo na místě, a to jak drahých, tak i barevných kovů (stříbro, olovo) a také železa. Kovy se těžily povrchovými jámami a nehlubokými úklonnými šachticemi s rozrážkami. Nález přeslenu, který sloužil jako součást vřetene k předení, může potvrzovat přítomnost žen, které tu vedly domácnosti. Mohly samozřejmě i vypomáhat při těžbě a tavení rud.

Že se zde těžila a vážila stříbrná ruda, podporují nálezy závaží. Na Havírně se totiž našlo několik druhů závaží, především lotových, půllotových a kvent-

líkových. Závaží jsou z bronzu s výraznější příměsí zinku. Lot se rovnal v českých zemích 16,06 gramů a byl 1/16 hřivny, kventlík měl hmotnost těsně přes 4 gramy a činil 1/64 hřivny, když hřivna byl zhruba čtvrtkilový kus materiálu (přesně 0,256875 g).

Svým charakterem i stářím se štěpánovská Havírna plně řadí k obecně známým středověkým hornickým komplexům, zkoumaných ve freiberském rudním revíru či v Porýní. Nejde však

Štěpánovské podzemí - Jeřábek

o nález u nás ojedinělý, podobné se zachovaly u nás např. u Písku a na Havlíkobrodsku. Každopádně jsou štěpánovské nálezy hodné pozornosti a posouvají regionální dějiny, tedy stáří osídlení a zdejší zpracování rud, zase o krůček dále. A to Havírna ještě zdaleka nevydala všechny své poklady a výzkum stále není ukončen... Někde nedaleko Havírný měla stát ves Hohenrod. Hohenrod značí v překladu „vysoká, vysoce položená mýtina, paseka, seč“. Mohlo tedy jít o výše položenou a dnes už zaniklou ves. Je možné, že to nebyla vlastní Havírna, zápis z roku 1348 totiž neuvádí, že by ves byla pustá, kdežto Havírna byla podle archeologických nálezů opuštěna už na počátku 14. věku. Někteří autoři naznačují, že Hohenrodem mohly být například Čtyři Dvory či Horní Čepí. Zamysleme se však nad staletí tradovanou legendou, že předchůdce dnešní Štěpánova ležel v lesích nad pravým břehem Hodůnky zhruba ve směru ke Čtyřem Dvorům, tedy mezi Sokolím vrchem a Sklapskem (554) a že místní jména Okrouhli-

ce, Krchůvek a Příhony naznačují, kde měli naši předkové vesnici, hřbitov a kudy hnávali dobytek. Časem se mělo centrum tohoto osídlení přesunout na oba břehy Hodůnky mezi dnešními obcemi Štěpánov a Hodonín, obec měla dle legend patřit k největším na Moravě a její konec měla zapříčinit obrovská povodeň Hodůnky. Pokud jsme se tomu dříve usmívali, po záplavách v červenci 2002 víme, že by Hodůnka podobné osídlení zničit dokázala. A čím

dobách příčinou rozsáhlých hornických prací. Všechna díla byla prakticky otevřena v jediném bývalém pohoří. Těžba začíná od Koroužného (Korouženská štola u Horníčkových), Záska-lí (Štola Marie Terezie, Měděná štola, štola Cechhaus, Tagstolle) přes Cumberk a Borovec (Borovecká štola, Na baryt, Bárov, Boží pozhennání) a lokalita končí u Horního Čepí (Svatý Antonín Paduánský a další štoly). Pokusně se vrtalo i u švařecké kaple, pod Chocholíkem a u Vysoké skály. Na druhém břehu řeky se těžilo jen výjimečně: na Zemanově poli v Koroužném, u samoty Vorel a v Panisádku u Švařce.

V počátcích těžby, tedy ve 13. a 14. století, se těžila nejvíce rudy stříbrné, olovené a měděné. Štěpánov se stal městečkem díky politice Viléma z Pernštejna (asi 1436 – 1521), kdy bylo okolní dolování stříbra v největším rozkvětu. Vilém byl výborný hospodář, který zakládal rybníky, pivovary, podporoval chov ovcí a také rozvoj hornictví. Jako každé městečko, dostal i Štěpánov právo užívat pečeti a znaku. Na řadě listin a dokladů z 18. století je v pečeti poli barokní štít s postavou horníka, držící v levici kladívko. Pečeť má průměr 30 mm a nese nápis: PECZET MIESTECZKA SSTIEPANOWA D. I. Na razítku Štěpánova z konce 19. století je renezanční štít s postavou horníka. V levé ruce drží na skále sekáč a ve zvednuté pravici kladivo.

Štěpánovský znak je symbolem hornictví, které zde bylo rozšířenou profesí, i když stále převládala zemědělský charakter obživy. Zkrřížená hornická kladiva svázaná stuhou lze najít ještě na razítku z počátku 20. století. Tato kladiva najdeme i na propagačních letáčích a na vlastních kamnech, která vyráběl majitel železáren Svoboda v letech 1931 – 1935.

Pro záležitosti obcí štěpánovské rychty se používala pečeť, kterou obdržel štěpánovský rychtář na Pernštejně v roce 1689. Štít je podélně dělený, v horní polovině je nahoře krojídlo, pod ním hrábě a pod nimi radlice. V dolní polovině je zubří hlava s houžví v nozdřích, vpravo i vlevo od ní po jedné růžice. Pečetní pole je odděleno linkou od nápisu STIEPANOWSKA RICHTA 1689. Nástroje znázorňují zemědělské zaměstnání obyvatelstva, zubří hlava příslušnost k perněstějskému panství.

SETKÁNÍ UČITELŮ A ZAMĚSTNANCŮ PŘI OSLAVÁCH 50. VÝROČÍ OTEVŘENÍ NOVÉ ŠKOLY

POZVÁNKA
Obecní úřad Štěpánov nad Svratkou a ČSŽ
zvou na
POHÁDKOVÝ LES
Pátek 29.6.2012 - 16.00 za školou
Občerstvení pro děti zajištěno!